

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐ
<<ՆՈՐ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊԵՏԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հաստատող

Տնօրեն՝ Նարինե Իսկանդարյան
Փոխտնօրեն՝ Արտակ Գրիգորյան

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

2022-2023 ուսումնական տարի

Դասարան՝ VII

Առարկա՝ Դասարանական աշխատանքներ

Կազմված է առարկայական ծրագրին համապատասխան
որը հաստատված է ՀՀ ՊՏՄ ՆԱԿԱՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱԶՄԻ

Քննարկված է Հայաստանի Հանրապետության
ՊՏՄ-ի համապատասխան առարկայական ծրագրի

Արձանագրություն թիվ 1 20.08 2022թ.

Ուսուցիչ՝ Արմեն Նիկոլայի Վարդապետյան / Երևան

Մեթոդական միավորման նախագահ՝ Եր. Վարդապետյան
/ Երևան

Մասնակցի անունը և հասցեն: Մասնակցի անունը և հասցեն:

Ընդամենը	1	1	1
Մասնակցի անունը	Ն. Կարամյան		

ԲՈՒՄԱՆԱՆՈՒՄԻ ԿԱԿՈՒՄԱՆ ԳՐԱՆՈՒՄԻ

Մասնակցի անունը	Մ. Կարամյան	1	1
Մասնակցի անունը	Մ. Կարամյան	2	1
Մասնակցի անունը	Մ. Կարամյան	3	1

ՔՐԻՍՏՈՍԻԱՆԱԿԱՆ ԿԱԿՈՒՄԱՆ ԳՐԱՆՈՒՄԻ

Մասնակցի անունը	Մ. Կարամյան	4	1
-----------------	-------------	---	---

ԳՐԱՆՈՒՄԻ 2 ԱՆՔ 301-428 ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱԿՈՒՄԱՆ ԳՐԱՆՈՒՄԻ

Մասնակցի անունը	Մ. Կարամյան	5	1
Մասնակցի անունը	Մ. Կարամյան	6	1

ըժԹ - 5 - լրագրման XI - IX միասնական

	1	17	Արարիկի
	2	15 16	միասնական ազգային
1	4	13	Արարիկի վերականգնողական
1	12		Արարիկի միասնական
1	11		Արարիկի միասնական

ըժԹ - 4 - լրագրման V միասնական դիտարկման վերաբերյալ

	1	10	Արարիկի
1	9		Արարիկի վերականգնողական
1	8		Արարիկի միասնական
1	7		Արարիկի միասնական

1	18	Արևմտյան Հայաստանի 6-րդ դարում	Ա մակարդակ Իմանա VI դարում Հայաստանում Բյուզանդիայի վարած քաղաքականության և հակաբյուզանդական ելույթների ու ապստամբությունների հետ կապված կարևոր փաստերը, դեպի Հայաստան արաբական արշավանքների ժամանակը, 652 թ. հայ-արաբական պայմանագրի կնքման վաղևերջը անձանց, Հայաստանի ինքնավարության վերականգնման հետ կապված հիմնական փաստերն Կարողանա
---	----	--------------------------------	---

1	19	Արևելյան Հայաստանի 6-րդ դարում	Քվարկելի Հուսիսիսկանու I-ի ռեֆորմները, Արևելյան Հայաստանի վարչական ու տնտեսական կանոնում պարսից արքունիքի կատարած փոփոխությունները, ներկայացնել ազատագրական պայքարի առանձին դրվագներ, համեմատել Մամիկոնյան Բագրատունի իշխանական տոհմերի դիրքորոշումն ազատագրական պայքարի ուղիներ վերաբերյալ Բ մակարդակ Իմանա պարսկա-բյուզանդական տիրապետության դեմ հայերի կարևոր գիտված ելույթները կեկավարներին, հիմնական դեպքերը, դեպի Հայաստան արաբների արշավանքներն ըստ ժամանակագրական հաջորդականության, արաբական տիրապետության դեմ հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ակնառու դրվագները, իշխանական տոհմերը և դրանց մի քանի ներկայացուցիչների, օստիկան, զյեսահարկ, երդ, ամիրայություն և աղանդավորության անվանումների բացատրությունը Կարողանա՝ վերլուծել Հուսիսիսկանու I-ի ռեֆորմները, համեմատել Պարսկաստանի Բյուզանդիայի վարած քաղաքականությունը, գնահատել 652 թ. հայ-արաբական պայմանագրի արժևորել 850 - 855 թթ. համաժողովրդական ապստամբության պատմական նշանակությունը, բնութագրել VI - IX դդ. հայկական ճարտարապետական կրթողները, վերլուծել արաբների քաղաքականության հետևանքները Գ մակարդակ Իմանա պարսկա-բյուզանդական տիրապետության դեմ հայերի պայքարի պարտության պատճառները Հայաստանում արաբների քաղաքականության նպատակները և հիմնական ուղղություններ Կարողանա վերլուծել VI դ. Հայաստանում Բյուզանդիայի և Պարսկաստանի վարած քաղաքականության հետևանքները, համեմատել արաբական տիրապետության դեմ հայ ժողովրդի պայքարի VIII - IX դարերի դրվագները, մտնանալ Արաբական իսլամիզացիայի թուլացման պատճառները, պարզաբանել Հայաստանի ինքնավարության վերականգնման ներքին և արտաքին նախադրյալները
1	20	Արաբական իսլամիզացիությունը և Հայաստանը	
1	21	Հակաարաբական ապստամբությունները	
1	22	Հայաստանի ինքնավարության վերականգնումը	

Հայկական մշակույթը V - IX դդ. -4 ժամ

1	23	Մեսրոպ Մաշտոցը և հայոց այբուբենի գյուտը	Ա մակարդակ Իմանա՝ հայոց գրերի ստեղծման ժամանակը, գրերի գյուտին աջակցող պետական գործիչներին, V - IX դդ.-ի կրթության, գիտության և արվեստի հետ կապված կարևորագույն փաստեր Կարողանա բացատրել Քերթովահայր, <<Թագուհի թարգմանութեանց>>, <<Ոսկեդար>> տերմինների բացատրություն	Առ- 76- պ- 12- գեկ- 22- Առ- գրե- թեւ
---	----	---	--	--

1	24	Գրականությունը և պատմագրությունը	Բ մակարդակ Իմանա՝ V - IX դդ. հայ պատմիչների, փիլիսոփաների, իրավագետների և բնագետների, արվեստի գործիչների առև Կարողանա՝ հայ գործիչների ստեղծագործություններից ճրվագներ և վերլուծել դրանք	Սովորել պատմել էջ73-76: Գրավոր պատ-ել էջ 81 հարց 5.6.7.9: Գծել և լրացնել աղյուսակ <<Ռակետայի 5 հայ պատմիչները և նրանց աշխատությունը>> թեմայով:
1	25	Փիլիսոփայություն և բնական գիտություններ	Իմանա՝ V - IX դդ. հայ պատմիչների, փիլիսոփաների, իրավագետների և բնագետների. արվեստի գործիչների գործերը և նրանց ստեղծման պատմական ժամանակաշրջանը Կարողանա՝ արժանաբերել հայ գործիչների ստեղծագործությունները և նրանց դերը մշակույթի զարգացման գործում	Սովորել պատմել էջ 76-78: Գրավոր պատ-ել էջ 81 հարց 7.8:
1	26	Ճարտարապետությունը և արվեստը		Սովորել պատմել էջ 78-81: Գրավոր պատ-ել էջ 81 հարց 14.15.16.17.18:

1	27	Բագրատունյաց թագավորությունը: Հայաստանի անկախության վերականգնումը: Աշոտ 1 ին:	Ա մակարդակ Իմանա՝ Բագրատունյաց արքայատոհմի թագավորներին ըստ ժամանակագրական հնգորդականության, ենթակա թագավորությունները և նշել դրանց առաջացման ժամանակը,	Էջ 83_87
1	28	Պայքար անկախության պահպանման համար: Սմբատ 1 ին: Երկրի անկախության ամրապնդումը:	Կարողանա՝ տարբերակել պետականության վերականգնման ներքին և արտաքին նախադրյալները, զարգացման առանձնահատկությունները և անկման պատճառները	Էջ 87_90
1	29	Հայաստանը 10_րդ դարի 30_ական թթ մինչև 11_րդ դարի սկիզբը:	Բ մակարդակ Իմանա՝ տնտեսության զարգացման առանձնահատկությունները,	Էջ 91_95
1	30	Բագրատունյաց թագավորության քաղաքական մասնատումը:	միջնադարյան Հայաստանի քաղաքները և դրանց կառուցված	Էջ 97_99
1	31	Անիի Բագրատունյաց թագավորության անկումը	Կարողանա՝ առանձնացնել և վերլուծել Բագրատունյաց թագավորության թուլացման և անկման ներքին ու արտաքին	Էջ 100_103

23	Մտայն և մատչելի համարներ	Մտայն և մատչելի համարներ	Մտայն և մատչելի համարներ	Մտայն և մատչելի համարներ	Մտայն և մատչելի համարներ	Մտայն և մատչելի համարներ	Մտայն և մատչելի համարներ
----	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՎՈՅՔԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

1	22	Մարտի 22-ին 1918 թ. հայտարարված	1	1	Մարտի 22-ին 1918 թ. հայտարարված
1	21	Մարտի 21-ին 1918 թ. հայտարարված	1	1	Մարտի 21-ին 1918 թ. հայտարարված
1	20	Մարտի 20-ին 1918 թ. հայտարարված	1	1	Մարտի 20-ին 1918 թ. հայտարարված
1	19	Մարտի 19-ին 1918 թ. հայտարարված	1	1	Մարտի 19-ին 1918 թ. հայտարարված

18	1	Մարտի 18-ին 1918 թ. հայտարարված
----	---	---------------------------------

1	32	Բագրատունյաց թագավորության տնտեսական կյանքը	պատճառները Գ մակարդակ <i>Իմանա՝</i>	Էջ 103_10 6
1	33	Բագրատունյաց թագավորության պետական կարգը	Բագրատունյաց արքայատոհմի թագավորների ներքին և արտաքին քաղաքականության հիմնական ուղղությունները, Բագրատունյաց թագավորության կառավարման համակարգը <i>Կարողանա՝</i> համեմատել Արշակունիների և Բագրատունիների օրոք հայկական պետության տնտեսական կյանքն ու պետական կարգը	Էջ 107_108
1	34	<u>Ամփոփում</u>		

Հայ ժողովրդի պայքարը օտարերկրյա գավթիչների դեմ: Զաքարյաններ -3 ժամ

1	35	Սելջուկ-թուրքերի արշավանքները Հայաստան	Ա մակարդակ <i>Իմանա՝</i> դեպի Հայաստան սելջուկ-թուրքերի և մոնղոլների արշավանքների հետ կապված որոշ փաստեր, Հայաստանի կիսանկախ թագավորություններն ու իշխանությունները և Զաքարյանների կողմից ազատագրված տարածքները <i>Կարողանա՝</i>	Էջ 111_114
1	36	Հայաստանը Զաքարյանների օրոք:	համեմատել սելջուկների և մոնղոլների արշավանքները և դրանց հետապնդած նպատակները <i>Իմանա՝</i> Բ մակարդակ <i>Կարողանա՝</i>	Էջ 115_117:
1	37	Հայաստանը և մոնղոլները: Հայաստանի քաղաքական	վերլուծել հայ-վրացական զինակցության պատճառներն ու արդյունքները Գ մակարդակ	

			<p>Իմանա՝ Ձաքարյան իշխանական տոհմի դերը վրացական պետության կյանքում և դերը Հայաստանի հյուսիս-արևելյան շրջանների ազատագրման գործում</p> <p>Կարողանա՝ վերլուծել հայ-վրացական գիևակցության պատճառներն ու արդյունքները</p>	
--	--	--	--	--

Կրիկյան Հայաստան 6 ժամ

1	38	Հայերը Կրիկիայում: Ռուբինյան իշխանության առաջացումը և ամրապնդումը:	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Կրիկիայի տեղը, սկզբը և պատմաաշխարհագրական առանձնահատկությունների, Հայկական իշխանությունների և դրանց առաջացման ժամանակի մասին, Ռուբինյան իշխանությունից և նրանց հետ կապված կարևոր իրադարձություններ, Հեթումյան արքայատոհմի հաստատման ժամանակը, այդ տոհմի որոշ ներկայացուցիչների</p> <p>Կարողանա՝ բնութագրել Ռուբինյան և Հեթումյան նշանավոր գահակալներին, բացատրել տներվների հետ դաշնակցելու պատճառները</p>	Էջ123_12 5 Էջ126_13 0: Էջ 131_135
		Հեթումյան արքայատոհմի հաստատումը:	<p>Բ մակարդակ Իմանա՝ Հեթումյան արքայատոհմի հաստատման քաղաքական պայմանները, հայ-մոնղոլական պայմանագրի հիմնական կետերը</p> <p>Կարողանա՝ բացատրել գունդատալի, պալի, մամլուքներ, ունիթորներ, հակաունիթորներ</p>	Էջ 136_141 Էջ 141_143
1	40	Կրիկյան Հայաստանի թուլացումն ու անկումը	<p>Բ մակարդակ Իմանա՝ Կրիկյան թագավորության ստեղծման նախադրյալները, Հեթումյան արքայատոհմի հաստատման քաղաքական պայմանները, հայ-մոնղոլական պայմանագրի հիմնական կետերը</p>	

			<p>Իմանա՝</p> <p>Ջաքարյան իշխանական տոհմի դերը վրացական պետության կյանքում և դերը Հայաստանի հյուսիսարևելյան շրջանների ազատագրման գործում</p> <p>Կարողանա՝</p> <p>վերլուծել հայ-վրացական զինակցության պատճառներն ու արդյունքները</p>	
Կիլիկյան Հայաստան 6 ժամ				
1	38	<p>Հայերը Կիլիկիայում: Ռուբիկյան իշխանության առաջացումը և ամրապնդումը:</p>	<p>Ա մակարդակ</p> <p>Իմանա՝</p> <p><i>Կիլիկիայի տեղը, դիրքը և պատմաաշխարհագրական առանձնահատկությունների, Հայկական իշխանությունների և դրանց առաջացման ժամանակի մասին, Ռուբիկյան իշխաններին և նրանց հետ կապված կարևոր իրադարձություններ, Հեթումյան արքայատոհմի հաստատման ժամանակը, այդ տոհմի որոշ ներկայացուցիչների</i></p> <p>Կարողանա՝</p> <p>բնութագրել Ռուբիկյան և Հեթումյան նշանավոր գահակալներին, բացատրել մոնղոլների հետ դաշնակցելու պատճառները</p>	<p>Էջ123_12 5</p> <p>Էջ126_13 0:</p>
1	39	<p>Հայոց թագավորության վերականգնումը: Լևոն 1-ին</p>	<p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝</p> <p><i>Կիլիկյան թագավորության ստեղծման նախադրյալները, Հեթումյան արքայատոհմի հաստատման քաղաքական պայմանները, հայ-մոնղոլական պայմանագրի հիմնական կետերը</i></p> <p>Կարողանա՝</p> <p>բացատրել գունդստարը, սյայլ, մամլուքներ, ունիթորներ, հակաունիթորներ</p>	<p>Էջ 131_135</p>
		<p>Հեթումյան արքայատոհմի հաստատումը:</p>	<p>Կարողանա՝</p> <p>բնութագրել Ռուբիկյան և Հեթումյան նշանավոր գահակալներին, բացատրել մոնղոլների հետ դաշնակցելու պատճառները</p>	<p>Էջ 136_141</p>
1	40	<p>Կիլիկյան Հայաստանի թուլացումն ու անկումը</p>	<p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝</p> <p><i>Կիլիկյան թագավորության ստեղծման նախադրյալները, Հեթումյան արքայատոհմի հաստատման քաղաքական պայմանները, հայ-մոնղոլական պայմանագրի հիմնական կետերը</i></p> <p>Կարողանա՝</p> <p>բացատրել գունդստարը, սյայլ, մամլուքներ, ունիթորներ, հակաունիթորներ</p>	<p>Էջ 141_143</p>

1	42	Կիլիկյան Հայաստանի տնտեսությունը	<p>հասկացությունների բացատրությունը, վերլուծել Կիլիկիայի հայկական թագավորության թուլացման ու անկման պատճառները</p> <p>Պ մակարդակ</p> <p><i>Իմանա՝</i></p>	Էջ 144_146
		Պետական կարգը	<p><i>Կիլիկյան գահակալների ձեռքբերումները պետության կառուցվածքը և տնտեսության ճյուղերը</i></p> <p>Կարողանա՝</p> <p>գնահատել բուն հայրենիքից հեռու պետականություն կերտելու հայ ժողովրդի ձգտումը, բացատրել դեպի Արևմուտք քաղաքական շրջադարձի պատճառները, համեմատել Բագրատունյաց թագավորության և Կիլիկիայի թագավորության տնտեսական ու պետական կարգը</p>	Էջ 146_147
1	42	Գործնական աշխատանք		
Հայկական մշակույթը X - XIV դարերում -4 ժամ				
1	43	Հայկական մշակույթի զարգացման նախադրյալները :Գիտություն	<p>Ա մակարդակ</p> <p><i>Իմանա՝</i></p> <p>X - XIV դդ. հայ մշակույթի ուղղությունները, գործիչներին</p>	Էջ 149_151 Էջ 151_153

1	44	Գրականություն	<p>կրթօջախները, գիտության և արվեստի կարևոր բնագավառները <i>Կարողանա՝</i> բացատրել հայկական մշակույթի վերածննդի նախադրյալները,</p>	Էջ 153_155
		Արվեստը:	<p>Բ մակարդակ <i>Բնանա՝</i> գործիչների ստեղծագործություններն ու դրանց ստեղծման ժամանակաշրջանը, <<Տիեզերական պատմություն>>, վանական համալիր, առակ, խաչքար, խազեր, շարական, վարդապետարան, մանրանկարչություն անվանումների ու հասկացությունների բացատրությունը <i>Կարողանա՝</i> նութագրել մշակույթի որոշակի ուղղության զարգացումը, նրա ներկայացուցիչների գործունեությունը, ներկայացնել Տաթևի և Գլաձորի համալսարանների գործունեությունը</p> <p>Գ մակարդակ <i>Բնանա՝</i> պատմագրության տեսակները, իրավագիտության ձեռքբերումները</p> <p><i>Կարողանա՝</i> բնութագրել պատմագրության ուղղությունները X - XIV դարերում, համեմատել հայ մշակույթի զարգացման տարբեր դարաշրջանները. V – IX և X – XIV դարեր</p>	Էջ 155_159:
1	45	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		
Հայաստանը XV - XVII դարերում- 3 ժամ				

1	46	Հայաստանը 15-րդ դարում: Ամենայն հայոց կաթողիկոսության վերահաստատումը Էջմիածնում	Ա մակարդակ <i>Իմանա՝</i> XV դարում Հայաստան արշաված օտար նվաճողների մասին, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսությունն Էջմիածնում վերահաստատվելու ժամանակը և նախաձեռնողներին, XVI - XVII դդ. թուրք-պարսկական պատերազմների որոշ իրադարձությունների մասին	Էջ 161_164 Էջ 164_167:
1	47	Հայաստանի առաջին բաժանումը Պարսկաստանի և Թուրքիայի միջև: Հայաստանը 17-րդ դարի առաջին կեսին և թուրք - պարսկական պատերազմները:	<i>Կարողանա՝</i> բացատրել՝ վիլայեթ (փաշայություն), խանություն, ենիչերական զորք, պարոնտեր, պարզական հող, համբարություն հասկացությունները . Բ մակարդակ <i>Իմանա՝</i> Հայաստանի ազատագրության ուղղությամբ հայ գործիչների գործադրած ջանքերը, խնդրի լուծման երանց տարբերակները, XVI դարում և XVII դ. առաջին կեսին Հայաստանի ազատագրության խնդիրը բարձրացրած գործիչներին	Էջ 171_17 5
1	48	Ազատագրական շարժումը 15- 17-րդ դարերում	<i>Կարողանա՝</i> գնահատել Ամենայն Հայոց կաթողիկոսությունն Էջմիածնում վերահաստատելու փաստը, վերլուծել 1604 թ. հայերի բռնագաղթի պատճառները և հետևանքները, վերլուծել Հայաստանի ազատագրության խնդրում եվրոպական պետությունների հետ կապված հույսերի ձախողման պատճառները	Էջ 176_178
Հայկական մշակույթը (XV դար - XVII դարի առաջին կես) -2 ժամ				
1	49	Կրթություն: Տպագրություն	Ա մակարդակ <i>Իմանա՝</i> XV - XVII դդ. հայ մշակույթի առանձնահատկությունները և նշանավոր գործիչներին, հայկական	Էջ 180_182

7

1	50	Արվեստ և գիտություն	<p>տպագրության հիմնադրին, ժամանակը, վայրը</p> <p><i>Կարողանա՝</i></p> <p>համեմատել տպագրության վայրերը և դրանցում տպագրված գրքերը</p> <p><i>Բ մակարդակ</i></p> <p><i>Իմանա՝</i></p> <p>հայկական կրթօջախները, տպագրության տարածման հետ կապված կարևորագույն փաստերը և գիտության ու արվեստի բնագավառները</p> <p><i>Կարողանա՝</i></p> <p>բացատրել տերմիններն ու հասկացությունները</p> <p><i>Գ մակարդակ</i></p> <p><i>Իմանա՝</i></p> <p>գիտության և արվեստի գործիչների ստեղծագործությունները և դրանց ստեղծման պատմական ժամանակը</p> <p><i>Կարողանա՝</i></p> <p>գնահատել դպրոցների և մշակութային գործիչների դերը նոր սերնդի կրթության, մշակույթի պահպանման և փոխանցման գործում</p>	Էջ 182_185
1	51	ԼԼՆԻՍԻՏԵՏ		